

Начало > Семейноправни въпроси и наследство > Издръжка на членове на семейството

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [et](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици вече са преведени.

Swipe to change

английски

Издръжка на членове на семейството

Естония

1 Какво означават на практика понятията „издръжка“ и „задължение за издръжка“? Кои лица са задължени да изплащат издръжка на друго лице?

Според Естонската конституция задължението за издръжка е задължение на семейството да осигурява средства за съществуване на членовете на семейството, които се нуждаят от помощ.

Издръжката представлява парична сума, която съдът присъжда да се плаща за издръжка и която обикновено се превежда периодично под формата на парични средства. По искане на вискателя в определени случаи съдът може да разпорежи задължението за издръжката да се изплати като еднократна сума. Лице, което е длъжно да изплаща средства за издръжка на ненавършило пълнолетие дете, има право, ако е налице основателна причина, да поиска разрешение да изпълнява задължението за издръжка в натура.

По принцип задължението за плащане на издръжка на лице, което има нужда от помощ, се възлага на възходящите и низходящите на лицето от първа и втора степен, т.е. навършило пълнолетие дете, родител и баба и дядо са взаимно обвързани да се издържат един друг. Съпрузите също са задължени да издържат съвместно семейството си чрез своя труд и своето имущество, което включва дейности по покриване на разходите за съвместното домакинство и удовлетворяване на обичайните и извънредните нужди на всеки от съпрузите и техните деца. Задължението за предоставяне на издръжка за лице, което има нужда от помощ, може да се отнася така също до разведен съпруг или лице, с което въпросното лице няма брак, но с което той или тя има общо дете.

Издръжката се плаща от родител на ненавършило пълнолетие дете под формата на периодична сума, по-специално ако родителят не живее с детето или не е ангажиран с отглеждането му. Разведеният съпруг на лице, което има нужда от помощ, е задължен да предоставя издръжка преди всичко, ако след развода и поради отговорността да се грижи за дете лицето не може да се издържа самостоятелно или ако той или тя има нужда от помощ поради възрастта или здравословното си състояние. Лицето, което има общо дете с лицето, имащо нужда от помощ, е задължено да предоставя издръжка в продължение на 12 седмици след раждането на детето, а и по-нататък, ако лицето има нужда от помощ вследствие на здравословен проблем, предизвикан от отглеждането на детето, бременността или раждането.

2 До каква възраст детето има вземане за издръжка? Съществуват ли различни правила относно вземанията за издръжка на ненавършили пълнолетие лица и на възрастни?

Възрастта за навършване на пълнолетие е 18 години, а лице под 18-годишна възраст е ненавършило пълнолетие лице. Ненавършилото пълнолетие дете има право на издръжка и преди всичко родителите на детето са задължени да го издържат в еднаква степен. Дете, което е навършило 18 години и продължава да учи по училищен или гимназиален учебен план в основно или средно училище или в образователна институция за професионално образование, също има право да се ползва от задължението за издръжка, но само докато той или тя навърши 21 години.

Други възходящи или низходящи, които не могат да се издържат самостоятелно, имат право да получават издръжка, ако бъде определено, че имат нужда от помощ.

3 Следва ли да сезирам до компетентен орган или съд, за да получа издръжка? Кои са основните елементи на тази процедура?

Родител на ненавършило пълнолетие дете може да бъде заставен да изпълнява задължение за издръжка. Ако родителят не плаща доброволно издръжка, за нейното плащане може да бъде подадена молба до съда. За получаване на издръжка трябва или да бъде подадена молба до съда за прилагане на ускорената процедура в дела за издаване на заповед за плащане на издръжка за дете, или да бъде подадена искова молба до съда (иск за издръжка). По тези дела не се начислява държавна такса, когато се предявява иск за издръжка за ненавършило пълнолетие дете. Ускорената процедура в дела за издаване на заповед за плащане представлява опростена процедура, при която плащането на издръжката може да бъде наредено само ако издръжката се иска за ненавършило пълнолетие дете, името на родителя, длъжен да плаща издръжката, е посочено в удостоверението за раждане на детето, издръжката не надвишава 200 EUR месечно и другият родител не оспорва плащането на издръжката. Ако не са изпълнени условията за издаване на заповед за плащане, за получаването на издръжката трябва да бъде подадена искова молба до окръжния съд по местожителството на детето.

Повече информация за ускорената процедура в дела за издаване на заповед за плащане по искане за издръжка за ненавършило пълнолетие дете е на разположение [тук](#). Формулярът на искова молба за плащане на издръжка за дете е на разположение [тук](#).

4 Може ли да бъде подадена молба от името на роднина (ако да, в каква степен на родство) или дете?

Ненавършилите пълнолетие деца имат право да получават издръжка. Доколкото ненавършилите пълнолетие деца са с ограничена дееспособност, законният представител на детето — родителят, който упражнява родителските права — подава исковата молба пред съда от името на детето. Ако на детето е назначен законен представител, делото се завежда от него в качеството му на законен представител на детето. Дееспособното пълнолетно лице самостоятелно предявява иск за издръжка.

5 Ако възнамерявам да заведа дело по случая, как мога да разбера кой е компетентният съд?

Подаването на молба до съда за заставяне на родител да изпълнява задължение за издръжка по отношение на ненавършило пълнолетие дете се разглежда като дело за издръжка. Исковата молба при делата за издръжка се подава пред окръжния съд по местожителството на детето. Ако детето няма местожителство в Естония, искът се предявява по местожителството на ответника. Ако ответникът няма местожителство в Естония, искът се предявява по местожителството на ищеца.

Издръжка може да се иска също така по ускорената процедура в дела за издаване на заповед за плащане (вж. отговора на въпрос 3).

6 В качеството ми на ищец трябва ли да ползвам услугите на посредник, за да заведа дело (напр. адвокат, централен или местен орган и др.)? Ако това не е необходимо, кои са приложимите процедури?

Когато се иска издръжка за дете от съда е необходимо да се подаде молба, за което не се изисква непременно професионална правна помощ или услугите на посредник. Съдът присъжда плащането на издръжка, считано от датата, на която е предявен искът, като съдът може също така, въз основа на иска, да присъди плащането на издръжка със задна дата до една година преди предявяването на иска.

Формулярът на искова молба за плащане на издръжка за дете е на разположение [тук](#).

7 Трябва ли да заплащам такси, за да заведа дело? Ако това е така, какъв е техният вероятен размер? Ако моите финансови средства са недостатъчни, мога ли да получа правна помощ за покриване на разходите по процедурата?

Не се начислява държавна такса при икове за принудително изпълнение на задължение за издръжка по отношение на ненавършило пълнолетие дете или за преразглеждане на молба за прилагане на ускорена процедура в дела за издаване на заповед за плащане по иск за издръжка за дете. Възможно е да се поиска държавна правна помощ или процесуална помощ за покриване на разходите по производството.

В случай на държавна правна помощ, на лицето се назначава адвокат от Естонската адвокатска колегия. Ролята на адвоката е да представлява и да консултира лицето в хода на производството. Държавна правна помощ се предоставя на лица, които поради своето финансово състояние не могат да си позволят експертни правни услуги, когато имат нужда от правна помощ, или могат да си позволят това само частично или на вноски или чието финансово състояние е такова, че не биха имали средства за съществуване, след като платят за правните услуги. Получаването на държавна правна помощ не освобождава лицето от задължението за заплащане на другите разходи по производството.

Молби за държавна процесуална помощ може да подават лица, които не са в състояние да заплатят тези разходи поради своето финансово положение или които могат да ги заплатят само частично или на вноски. Трябва също така да има достатъчно основания да се приеме, че предвиденото участие в производството ще е успешно.

Формулярът на заявление за процесуална помощ за физическо лице и удостоверението за гражданското и финансовото състояние на заявителя и членовете на семейството са на разположение [тук](#).

8 Какъв вид издръжка е вероятно да бъде присъдена от съда? Как се изчислява размерът на издръжката? Може ли съдебното решение да бъде преразгледно при промяна в издръжката на живота и семейните обстоятелства? Ако това е така, по какъв начин се извършва преразглеждането (напр. посредством система за автоматично индексирание)?

Съдът може да присъди да се плаща фиксирана или променлива сума като издръжка на ненавършило пълнолетие дете, като укаже базата за изчисляване на размера на издръжката. Обикновено съдилищата постановяват издръжката да се плаща всеки месец. Месечната издръжка за едно дете не може обаче да бъде по-малка от половината от минималната месечна работна заплата, определена от Правителството на Републиката (минималната издръжка през 2014 г. беше 177,50 EUR на дете, а през 2015 г. — 195 EUR). Въпреки това, ако има основателна причина, съдът може да намали издръжката под минималната месечна работна заплата, определена от Правителството. Сред основателните причини в тази връзка могат да бъдат: нетрудоспособност на родителя или ако длъжникът на издръжката има други зависими лица.

Ако е налице основателна причина, длъжникът може да поиска да му бъде разрешено да осигурява издръжката по някакъв друг начин. Родителите могат да се споразумеят относно подробностите, свързани с изпълнението на задължението за издръжка на детето, и да определят как и на какви интервали трябва да се плаща издръжката.

Обхватът на издръжката се определя въз основа на нуждите и обичайния начин на живот на детето. Обичайният начин на живот на детето зависи от финансовите средства, с които разполагат родителите. Ако основанията за плащане на издръжка се променят, всяка от страните може да подаде искане до съда за увеличаване, респективно намаляване на издръжката. Държавната такса за предявен иск за изменение на размера на издръжката се изчислява въз основа на сумата, за която се отнася искът, и сумата, с която следва да бъде увеличена издръжката.

Ако изменението бъде одобрено, обикновено размерът на издръжката се изменя, считано от момента на вземане на решението, т.е. просрочените задължения за издръжка не може да се променят.

Когато присъдената със съдебно решение издръжка е обвързана с минималната работна заплата, която се определя от Правителството, при промяна на минималната работна заплата в Естония размерът на издръжката се променя автоматично. Размерът на минималната месечна работна заплата е посочен [тук](#).

9 Как и на кого ще бъде плащана издръжката?

Обикновено издръжката се плаща като периодична парична сума. Лицето, което има задължение за издръжка по отношение на ненавършило пълнолетие дете, ако е налице основателна причина, може да поиска да му бъде разрешено да предоставя издръжката по някакъв друг начин. Издръжката се плаща под формата на периодична сума от родител на ненавършило пълнолетие дете, по-специално ако родителят не живее с детето или не е ангажиран с отглеждането му. Издръжката се плаща авансово за всеки календарен месец. Въпреки че получателят на издръжката е детето, обикновено тя трябва да се плаща на другия родител. Издръжката може да се плаща направо на детето, ако родителите са се договорили за това или има съдебно решение за това.

10 Ако съответното лице (длъжникът) не плаща доброволно, какво действие може да бъде предприето, за да бъде принудено да плаща?

Ако съдебно решение за присъждане на издръжка е влязло в сила или подлежи на незабавно изпълнение, но другият родител не го изпълни, трябва да се установи връзка със съдебен изпълнител. Ако длъжникът не извършва в определения срок плащанията, които са указани в съдебното решение, по молба на лицето, което е предприело мерки по обезпечаване на иска, съдебният изпълнител обезпечава налагането на запор върху имуществото на длъжника. На съдебния изпълнител трябва да бъде представено съдебното решение, заедно с молба за принудително изпълнение, за да бъде наложен запор върху имуществото на длъжника. В молбата за принудително изпълнение трябва да бъде посочена информация за длъжника и неговото имущество (местожителство, данни за контакт, информация относно известното имущество). Ако ищецът желае съдебният изпълнител да използва всички предвидени в законодателството възможности за събирането на дълга, в молбата за принудително изпълнение трябва да бъде посочено, че ищецът предявява иск за плащане срещу регистрираното недвижимо имущество, движимо имущество и права върху вземания на длъжника. При производства за принудително изпълнение издръжката за дете има предимство пред други икове и е възможно по-голяма част от имуществото да подлежи на запор с цел удовлетворяване на иска за издръжка.

11 Моля, опишете накратко всички ограничения, на които подлежи принудителното изпълнение, по-специално правилата за защита на длъжника и давностните и преклузивните срокове, във Вашата система за принудително изпълнение.

Лицата са освободени от задължение за издръжка до степента, в която те не са в състояние, с оглед на други свои задължения и имущественото си състояние, да предоставят издръжка на друго лице без да засегнат своята собствена обичайна издръжка. Горното не важи за родители, които не се освобождават от задължението за издръжка на техните собствени ненавършили пълнолетие деца. Съдът също може да освободи дадено задължено лице (длъжник) от задължение за издръжка, да ограничи срока за изпълнение на задължението или да намали размера на издръжката, ако е извънредно несправедливо да се иска изпълнение на задължението, ако например нуждата от помощ на лицето, имащо право на издръжката, се дължи на неговите собствени необмислени действия.

Обезщетение за вреди поради неплащане на издръжка и неизпълнение на задължение може да се иска със задна дата най-много до една година назад. Давностният срок за плащане на издръжка, определена като задължение за издръжка, е три години за всяко отделно задължение.

Давностният срок започва да тече в края на календарната година, в която вземането по задължението подлежи на събиране. Задължението за издръжка е лично задължение, което отпада при смъртта на лицето, имащо право на издръжката, или на длъжника на издръжката. Могат да се правят изключения по отношение на авансови и прихванати суми.

12 Съществува ли организация или орган, която или който би ми помогнал(а) да събера издръжката?

Централният орган по презгранични спорове за издръжка е Министерството на правосъдието. Отделът на Министерството на правосъдието, който се занимава с презгранични спорове за издръжка, е отдел „Международно съдебно сътрудничество“ в Дирекция „Политика в областта на наказателното право“.

Когато пред съда се предявява иск за издръжка, може да се иска **държавна правна помощ**. Няма отделни организации или органи, които да предоставят помощ в случай на национални иски за издръжка.

13 Могат ли организации (държавни или частни) да изплатят авансово цялата издръжка или част от нея вместо длъжника?

Родителят, който отглежда детето, има право да подаде молба за държавна издръжка от Комисията за социално осигуряване (*Sotsiaalkindlustusamet*). Тази издръжка представлява временна помощ от държавата за родител, който отглежда или издържа детето си самостоятелно. Държавата плаща издръжка от името на родителя, който не плаща, като на по-късен етап събира паричните средства от родителя, който не е плащал. Държавната издръжка се плаща на дадено лице във връзка със съдебно производство по дело за издръжка. Условието за получаване на държавна издръжка е, че лицето трябва да подаде молба до съда за плащане на издръжка или по ускорената процедура в дело за издаване на заповед за плащане, или с дело.

Държавната издръжка се плаща за период от най-много **90 дни**. Дневната ставка на държавната издръжка е 1/3 от издръжката за дете (3,20 EUR през 2014 г.) и държавна издръжка се плаща само веднъж.

За повече информация относно подаването на молба за издръжка посетете тази [страница](#).

14 Ако се намирам в тази държава членка и местопребиваването на длъжника е в друга държава:

14.1 Мога ли да получа съдействие от страна на орган или частна организация в тази държава членка?

За получаването на издръжка по Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета може да бъде получена помощ от отдел „Международно съдебно сътрудничество“ на Министерство на правосъдието.

Що се отнася до искането на издръжка в друга държава, трябва да бъде подадена молба до отдел „Международно съдебно сътрудничество“ на Министерство на правосъдието на Естония и до компетентния орган на другата държава за образуване на дело за издръжка. Трябва да се приложи копие от удостоверение за раждане на детето(цата) или съдебното решение за установяване на бащинството. Ако бащинството не е установено, този факт трябва да бъде отбелязан в изпратената до другата държава молба.

Формулярът на молбата е на разположение [тук](#).

14.2 Ако това е така, по какъв начин мога да се свържа с този орган или с тази организация?

Контакт с отдел „Международно съдебно сътрудничество“ на Министерство на правосъдието на Естония може да се осъществи на телефон +372 6 208 183, +372 6 208 186 и +372 6 208 190 или по ел. поща central.authority@just.ee.

15 Ако се намирам в друга държава и длъжникът се намира в тази държава членка:

15.1 Мога ли да отправя молба пряко до такъв орган или такава частна организация в тази държава членка?

Искът от ищец с местожителство в друга държава ще бъде разгледан по най-добрия начин, ако осъществи контакт с подходящия орган в държавата по местожителството си, като този орган от своя страна се свързва с Министерството на правосъдието на Естония.

15.2 Ако това е така, как мога да се свържа с този орган или с тази организация и какво съдействие мога да получа?

Вж. отговора на въпрос 16.

16 Тази държава членка обвързана ли е от Хагския протокол от 2007 г.?

Хагският протокол от 2007 г. е ратифициран от Европейския съюз, на който Естония е държава членка от 1 май 2004 г.

17 Ако тази държава членка не е обвързана от Хагския протокол от 2007 г., кой ще бъде приложимият закон относно вземането за издръжка съгласно разпоредбите на нейното международно частно право? Кои са съответните разпоредби от международното частно право?

Вж. отговора на въпрос 18.

18 Кои са разпоредбите относно достъп до правосъдие при трансгранични случаи съгласно структурата на глава V от Регламента за задълженията за издръжка?

В презгранични дела по иски за издръжка в рамките на Европейския съюз в съответствие с Регламента за задълженията за издръжка може да бъде получена държавна правна помощ и държавна процесуалната помощ. По този начин се гарантира, че лицето ще бъде представлявано в производството от лице с подходящи експертни познания в правната област и че страната по делото има достъп до правосъдие, благодарение на покриването на разходите по процеса. В правилата, по които се урежда държавната правна помощ и процесуалната помощ, е предвидено, че се прилага националното право, ако в Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета не е посочено друго.

По принцип лицата, които живеят в други държави — членки на ЕС, имат право на същите гаранции, които имат лицата с местожителство в Естония. В случай на презгранични дела за издръжка, правната помощ и консултиране, както и държавната правна помощ и процесуалната помощ се предоставят в съответствие с Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от централния орган — т.е. отдел „Международно съдебно сътрудничество“ на Министерство на правосъдието — а що се отнася до аспектите, които не се покриват по Регламента за задълженията за издръжка — въз основа на националното право.

19 Какви мерки са приети от тази държава членка, за да бъде осигурено изпълнението на дейностите, описани в член 51 от Регламента за задълженията за издръжка?

По въпроси, касаещи презграничното съдебно сътрудничество, е определен централен орган — Министерство на правосъдието. За получаването на издръжка според Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета отдел „Международно съдебно сътрудничество“ на Министерство на правосъдието може да предостави съдействие, като води производството във връзка с международни молби за правна помощ.

Последна актуализация: 16/10/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Държавите от ЕС, отговарящи за съдържанието на националните страници, са в процес на актуализация на част от съдържанието на този уебсайт предвид оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Ако на уебсайта има съдържание, което все още не отразява оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза, това не е умишлено и ще бъде коригирано в бъдеще.